

Het is een geliefde wijk vlak bij het centrum van Sneek met veel water en groen. Het Eiland is de plek waar velen uit de streek hun wooncarrière begonnen in een flatje. Al jaren wordt gesproken over de aanpak van de verouderde bouw met veel sociale huurwoningen. Die is nu begonnen. De omgeving van de Valkstraat, Larkstraat, Zeilstraat en Schouwstraat lijkt wel een oorlogsgebied.

Sneker wijk Het Eiland grondig vernieuwd, structuur blijft

TEKST MARIA DEL GROSSO
FOTO'S SIMON BLEEKER

Grote happen neemt de bouwkraan uit de woningen aan de Schouwstraat. Tussen de Schouwstraat en de Larkstraat ligt het bezaaid met stenen. Van enkele huizen is al niets meer over. Buurtbewoners stoppen op de fiets om het geheel te aanschouwen. Ze stuiten dan op de spandoeken met de tekst 'Wij slopen niet. Wij oogsten!'

Daar is uitleg bij nodig, beseft projectontwikkelaar Egbert Heida van woningcorporatie Elkien die samen met Helga Hoornveld, projectleider op sociaal gebied, de grote metamorfose voorbereidde. In de wijk is sprake van circulaire sloop. Alle bouwmaterialen die vrijkomen worden hergebruikt. Dat hoeft niet per se door Elkien te zijn, maar kan ook elders in de provincie of elders in het land. Elkien oogst dus de grondstoffen voor andere bouwprojecten.

ONZICHTBAAR BOUWEN

In de eerste fase van het hele project, waarbij ruim 320 huizen worden aangepakt en er 380 terugkomen, is nog een bijzonderheid, vertelt Heida. Er is sprake van onzichtbaar bouwen. Dat wil zeggen dat terwijl er in Sneek

gesloopt wordt, op een industrie-terrein in Heerenveen wordt gewerkt aan de prefabwoningen die terugkomen. Dat zal begin 2025 zijn en dan wordt per dag een heel nieuw huis afgeleverd. „De wc-pot hinget der al yn”, zegt Hoornveld lachend. In 2025 wordt duidelijk of de woningen aan het Gangboord gesloopt worden of niet. Daarom is nu nog niet bekend of alle 320 woningen verdwijnen.

Het voordeel van onzichtbaar bouwen is dat er veel minder bouwbevingen zijn. Tegelzeters, schilders, ze hoeven niet allemaal met hun busjes richting Het Eiland. Zo is het in ieder geval in de eerste fase als 33 huizen worden aangepakt. In de tweede fase met 84 woningen zal weer anders gewerkt worden. Dat heeft er ook mee te maken dat in de tweede fase enkele historische elementen van de oude onderkoms bewaard zullen blijven. Ornamenten uit de oude gevels worden gestraald en keren terug in het straatbeeld. De hele wijk moet rond 2032 klaar zijn.

WATERWIJK

Het Eiland is een typische naoorlogse wijk, gebouwd in de beginjaren vijftig. Het zijn lange, kaars-

rechte rijen woningen. Een stramien dat zich steeds herhaalt. Goed te zien op luchtfoto's. Die structuur blijft, heeft Elkien besloten. „Wy wolle duorsum wurkje. De nijbou wolle wy op ús eigen grûn hâlde”, aldus Heida. Voor een andere opzet zou al gauw meer grond nodig zijn. Vitale bomen zijn van tevoren in kaart gebracht en in fase 3 wordt rekening gehouden met de bijzondere Honingboom. Het bouwblok daar is aangepast om de boom te sparen.

Op plekken bij het water is de

Een woud aan stenen en grote gaten in de huurwoningen aan de Schouwstraat. De sloop van de wijk Het Eiland is begonnen. Projectontwikkelaar Egbert Heida (midden) kijkt toe met rechts projectleider sociaal Helga Hoornveld en links Baukje Bergsma van de communicatieafdeling van Elkien.

Projectleider sociaal Helga Hoornveld en projectontwikkelaar Egbert Heida van Elkien bij de bouwhekken in de wijk Het Eiland waar de nieuwe slogan 'Wij slopen niet. Wij oogsten!' is geïntroduceerd.

gezorgd, vertelt Hoornveld. „Wy hienen apparteminten betocht yn de earste faze, mar de bewenners wiisden ús derop dat se no allegear in túntsje ha. Dat woene se hâlde.”

WISSELWONINGEN

Daarom komen in de eerste fase hoofdzakelijk rijwoningen, in de tweede fase meer portiekwoningen en in de derde fase appartementen. Van het deel dat nu achter de bouwhekken staat, maakt de helft van de huurders gebruik van de wisselwoningen die Elkien aanbiedt. Zij hebben de intentie terug te keren op Het Eiland. De andere helft is verhuisd. Soms was het net het moment om te gaan samenwonen. De verhuizers kregen van Elkien voorrang op een andere huurwoning.

'Sy klaptten yn 'e hannen doe't se oer de nijbou hearden'

Elke week is er spreekuur van Elkien in wijkcentrum 't Roefke. De corporatie huurt daar ruimte en daar staat ook een maquette van de nieuwbouw. „Dat hat holpen om de bewenners dúdliker te meitsjen hoe't it wurdt. Krekt as dat de sloop no begûn is. No sjochst pas dat it echt barre sil.”

WIJKCENTRUM

Bewoners kunnen en konden hun verhalen kwijt aan Heida en Hoornveld. Het is niet de bedoeling dat die betrokkenheid stopt als de wijk klaar is. Elkien hoopt ruimte te kunnen blijven huren in het pand van de wijkvereniging. Dat zou een opknopbeurt moeten krijgen om het bruisende hart van de wijk te kunnen blijven. Die rol speelde de Buurtvalk voorheen. Dit pand staat nog wel, maar wordt momenteel gebruikt door de aannemer. Het moet verdwijnen omdat het deel uitmaakt van het eerste gedeelte waar alles gesloopt wordt.

Elkien hoopt dat de sfeer in de wijk verder verbetert en wil graag de onderlinge goede contacten en saamhorigheid stimuleren. „Dêrom komt der romte en grien dêr't minsken inoar moetsje kinne.” Een mooi voorbeeld is ook Burendag die vorig jaar uitgebreid gevierd is in deze wijk.

rooilijn teruggebracht zodat een groene looproute langs het water ontstaat. Dat water maakt wat de wijk zo geliefd maakt. Bewoners hebben daardoor echt het idee op een eiland te zitten. Ze kunnen er recreëren met hun bootje. Tegelijkertijd ligt de wijk pal tegen het centrum aan en loop je zo naar het winkelgebied.

WARMTENET

In 2019 begon Elkien concreet met de plannen voor vernieuwing. Corona zorgde er vervolgens voor dat met de bewoners amper overlegd kon worden. „Sy moatte dochts seker ien of oardel jier yn 't foar witte wannear't se ferhúzje moatte”, legt Hoornveld uit. De besprekingen met de gemeente Súdwest-Fryslân konden wel doorgang vinden. „Troch fia Teams te fergaderjen hat dêr gjin tiidferlies west”, aldus Heida.

De gemeente heeft ook plannen met de wijk. Het moet de eerste aardgasvrije wijk van Sneek worden. Die aanpak wordt gezamenlijk met de verhuurders Elkien en Accolade gedaan. Het is de bedoeling dat er een warmtenet komt. Dit is een stelsel van buizen om warm water te vervoeren. Deze warmte verwarmt je huis. Op Het

Eiland gebeurt dat door middel van aquathermie. Een echte klap op dit project is nog niet gegeven. Elkien zit aan de tafel bij de ontwikkeling van de plannen maar gaat wel door met de nieuwbouw. Heida: „Wy moatte dochts gasleas bouwe. Technysk kinne wy op it lêste momint wol bepale hoe't it komt. Of eltse wenning in eigen ynstallaasje krijt of dat se oansluten wurde op in buizestelsel.”

VOCHT- EN GELUIDSOVERLAST

De reden dat de huidige huizen niet gerenoveerd worden maar

tegen de vlakte gaan, heeft alles te maken met de kwaliteit ervan. De gezinswoningen leken van buiten nog redelijk, stellen Heida en Hoornveld, maar waren op. „De bewenners wiene bliid dat eindelijk immen dat seach. Sy klaptten yn 'e hannen doe't se oer de nijbou hearden.” De woningen kampten met vocht- en geluidsproblemen. Wat in oudere wijken ook speelt, zijn de anonieme plekken, vertellen de projectleiders. Vaak ontstaat een gribus aan bergingen, verwaarloosde plekken groen of plekken waar containers niet meer weggehaald worden. Door dit allemaal weg te halen, wordt meer openheid in de wijk gecreëerd.

Bewoners mochten vanaf het begin meepraten over de nieuwe invulling. Voor de tweede fase vond de inspraakronde vorig jaar plaats. In fase 1 en 2 was 97 procent van de bewoners akkoord met de nieuwbouwplannen. Huurders in fase 2 kregen modellen van woningen voorgelegd en mochten daaruit kiezen. Het was snel duidelijk welke huizen het gaan worden, omdat bijna 80 procent voor dat type een voorkeur uitsprak. Ook hebben de huidige huurders voor wijzigingen

Egbert Heida en Helga Hoornveld in wijkcentrum 't Roefke op Het Eiland in Sneek waar een maquette meer duidelijkheid biedt over de nieuwbouw.

